

20 LET SLOVENSKE SEKCIJE IBBY

Slovenska sekcija Mednarodne zveze za mladinsko književnost (IBBY) je bila ustanovljena leta 1992, ko smo po osamosvojitvi Slovenije dobili priložnost in po statutu Mednarodne zveze za mladinsko književnost tudi pravico, da ustanovimo svojo nacionalno sekcijo IBBY (International Board on Books for Young People). Pobudnica za njeno ustanovitev je bila Tanja Pogačar, sodelavka tedanje Pionirske knjižnice, enote Knjižnice Otona Župančiča, ki je potem Sekcijo tudi 12 let vodila kot predsednica. Leta 2009 se je Sekcija registrirala kot društvo s sedežem v Mestni knjižnici Ljubljana.

Tanja Pogačar

Slovenska sekcija je danes ena od 75 članic IBBY, Mednarodne zveze za mladinsko književnost, s sedežem v Baslu, ki si vse od svoje ustanovitve leta 1953 prizadeva, da bi povezala otroke in knjige po vsem svetu, kajti – kot je zapisala

pisateljica in novinarka Jella Lepman, ena njenih ustanoviteljic – »knjige gradijo mostove«. (Vse o Mednarodni zvezi za mladinsko književnost IBBY na domači strani: www.ibby.org)

Toda **Slovenci smo bili že v okviru Jugoslovanske sekcije IBBY** opazno prisotni in aktivni.

V Ljubljani je bil leta 1966 organiziran 10. mednarodni kongres IBBY, na katerem je bila Zorka Peršič, tedanja direktorica založbe Mladinska knjiga, izvoljena za predsednico Mednarodne zveze za mladinsko književnost in ji je potem predsedovala dva mandata, torej do leta 1970. Prav na kongresu v Ljubljani so 2. april, rojstni dan Hansa Christiana Andersena, razglasili za mednarodni dan knjig za otroke. V tistih letih sta poslanico ob mednarodnem dnevu knjig za otroke napisala dva slovenska pisatelja, leta 1968 France Bevk in leta 1970 Ela Peroci. Pisateljica Ela Peroci – katere 90-letnico rojstva praznujemo vse letošnje leto – je bila za svoje delo dvakrat uvrščena na IBBY častno listo, leta 1970 pa je skupaj z Lidijo Osterc prejela »visoko priznanje IBBY« za celotno ustvarjalno delo.

Slovenska sekcija IBBY je združenje slovenskih avtorjev, likovnih ustvarjalcev ter prevajalcev mladinske književnosti in njihovih stanovskih združenj; nadalje strokovnjakov s področja mladinske književnosti; založnikov, knjižnic, knjižničarjev in vseh drugih, ki književnost posredujejo mladim. **Danes ima 13 kolektivnih in 42 individualnih članov.** Kolektivni člani Slovenske sekcije so: Mestna knjižnica Ljubljana in Pionirska, Mariborska knjižnica in revija *Otrok in knjiga*, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota; Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Društvo slovenskih pisateljev – sekcija

za mladinsko književnost, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov – ilustratorska sekcija; Mladinska knjiga Trgovina; Založbe: Franc-Franc; Miš; Mladinska knjiga, Produkcijska hiša RED, Rokus Klett, d.o.o. Tanja Pogačar, pobudnica ustanovitve Slovenske sekcije IBBY in njena dolgoletna predsednica (1992–2004), je častna članica.

Na občnem zboru 1. 3. 2012 smo bili izvoljeni naslednji člani izvršnega odbora: Andrej Ilc, dr. Dragica Haramija, mag. Tilka Jamnik (predsednica), Gaja Kos, Irena Miš Svolfšak, Andreja Peklar, Manca Perko, Marija Prelog, dr. Igor Saksida in Janja Vidmar ter članice nadzornega odbora: dr. Melita Ambrožič, dr. Darja Mazi-Leskovar, Darka Tancer Kajnih. (Več o Slovenski sekciji IBBY na njeni domači strani: www.ibby.si)

Oba loga Slovenske sekcije IBBY je ustvaril akademski slikar Matjaž Schmidt, dolgoletni član Slovenske sekcije IBBY in dvakrat tudi član mednarodne žirije za Andersenovo nagrado. V tej žiriji sta delovala še dva naša predstavnika: dr. Darja Mazi Leskovar in Vasja Cerar, ki je bil en mandat tudi v izvršnem odboru IBBY. Ilustrator Matjaž Schmidt in pesnik Boris A. Novak sta 1997, ko je bila Slovenska sekcija IBBY sponzor 2. aprila, ustvarila plakat in poslanico z naslovom *Otroštvo je poezija življenja, poezija je otroštvo sveta*.

Slovenska sekcija IBBY si v **mednarodnem prostoru** prizadeva za uveljavljanje kakovostne slovenske mladinske književnosti, tako da kandidira sloven-

ske ustvarjalce za najpomembnejše mednarodne literarne nagrade za mladinsko književnost: v svojih 20 letih je za **Andersenovo nagrado in** v 10 letih za **nagrado ALMA** kandidirala naslednje ilustratorke: Marlenko Stupica, Marijo Lucijo Stupica, Lilijano Praprotnik Zupančič (Lilo Prap), Ančko Gošnik Goddec, Alenko Sottler ter avtorja Svetlano Makarovič in Toneta Pavčka. Na **IBBY častno listo** je predlagala 27 slovenskih mladinskih knjig oz. devet avtorjev, devet ilustratorjev in osem prevajalcev. **Za IBBY-Asahi Reading Promotion Award** je kandidirala *Knjigobube*, projekt založbe EPTA, projekt Ljudske knjižnice Metlika *Romi, povabljeni v knjižnico*, in večkrat Bralno značko Slovenije oz. njene posamezne programe. **Kakovostne slovenske mladinske knjige** je vsa leta redno uvrščala v IBBY dokumentacijski center za otroke s posebnimi potrebami v Oslu, v Mednarodno mladinsko knjižnico v Münchnu ter v druge centre in inštitute za mladinsko književnost po svetu.

Slovenski strokovnjaki in promotorji mladinske književnosti smo v teh dveh desetletjih aktivno sodelovali na **vseh mednarodnih IBBY kongresih** (Sevilla, 1994; Groningen, 1996; New Delhi, 1998; Cartagena de Indias, 2000; Basel, 2002; Cape Town, 2004; Macao, 2006; Kopenhagen, 2008; Santiago de Compostela, 2010; London, 2012), pa tudi na številnih mednarodnih seminarjih in drugih strokovnih srečanjih. Za objavo v mednarodni **reviji Bookbird** smo pripravili več prispevkov in informacij o slovenski mladinski književnosti.

Sekcija ves čas tesno sodeluje tudi z **revijo Otrok in knjiga**, ki je bila skupaj z Mariborsko knjižnico že med pobudniki in ustanovitelji Slovenske sekcije IBBY pred 20-imi leti in prav tako med ustanovnimi člani, ko se je Sekcija reorganizirala v društvo. Skupaj pripravljamo strokovne simpozije, revija objavlja

strokovne prispevke IBBY iz slovenskega in mednarodnega prostora, v njej je stalna rubrika »IBBY novice«.

V slovenskem prostoru je Slovenska sekcija IBBY povezana z mnogimi prizadevanji, dejavnostmi in projekti na področju mladinske književnosti in branja. Zadnji dve leti uspešnim promotorjem mladinske književnosti in branja podeljuje tudi Priznanja Slovenske sekcije IBBY in skupaj s Pionirsko »zlato hruško« najboljši prevedeni mladinski knjigi. Že vsa leta pa skupaj s Pionirsko knjižnico oz. s Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo **vsako leto ob 2. aprilu – mednarodnem dnevu knjig za otroke** – pripravimo razstavo in strokovno posvetovanje.

Letošnje praznovanje 2. aprila – je Slovenska sekcija IBBY posvetila svoji 20-letnici, in sicer z razstavo, ki smo jo odprli na sam praznik, in simpozijem o prevajanju mladinske književnosti 11. aprila. Oboje smo pripravili v Knjižnici Otona Župančiča, enoti Mestne knjižnice Ljubljana, skupaj Slovenska sekcija IBBY in Pionirska-center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, pri simpoziju je sodelovala tudi revija *Otrok in knjiga*, ki bo objavila izbrane referate. Ob teh dogodkih je Slovenska sekcija IBBY izdala publikacijo z naslovom **20 let Slovenske sekcije IBBY: 1992–2012** (Ljubljana: Slovenska sekcija IBBY, Mestna knjižnica Ljubljana, 2012), ki je bila zamišljena kot katalog k razstavi in

obenem kot simpozijsko gradivo. Praznovanje smo zaokrožili tudi s poslanico ob letošnjem 2. aprilu, ki jo je z naslovom *Nekoč je živela zgodba, ki so jo pripovedovali po vsem svetu* pripravila Mehiška sekcija IBBY.

Ob 20-letnici Slovenske sekcije IBBY se zahvaljujem:

- vsem individualnim in kolektivnim članom Sekcije, vsem članom njene- ga izvršnega in nadzornega odbora, za finančno podporo ter za strokovno in vse druge oblike sodelovanja, ki je v glavnem prostovoljno in pristo- časno,
- Mestni knjižnici Ljubljana, ki nudi Sekciji sedež delovanja,
- sodelavcem Pionirske-centra za mla- dinsko književnost in knjižničarstvo za strokovno sodelovanje in vso dru- go pomoč,
- reviji *Otrok in knjiga*, ki jo izdaja Mariborska knjižnica, za strokovno sodelovanje, objavo strokovnih član- kov in rubriko »IBBY novice«;
- za finančno pomoč pa posebej:
  - Mestni občini Ljubljana,
  - Javni agenciji za knjigo RS,
  - in donatorjem, ki so počastili Slo- vensko sekcijo IBBY ob njeni 20-letnici: to so založbe Arsem, Modrijan, Miš in Mladinska knjiga.

Tilka Jamnik

Predsednica Slovenske sekcije IBBY